

Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu: o stotoj obljetnici djelovanja

Željka Radovinović, Ivana Klajzner

Knjižnica Muzičke akademije stara je koliko i ustanova u čijem je sastavu nastala – 100 godina. Kroz stoljeće djelovanja, od inicijalne priručne zbirke koja je brojala svega 249 naslova koje su za potrebe nastave Knjižnici darovali profesori, razvila se u najveću i najraznolikiju visokoškolsku glazbenu knjižnicu u državi. Kao takva, služi nastavnicima i studentima, te vanjskim članovima: profesionalnim glazbenicima, muzikolozima i ljubiteljima glazbe.

Priča o Knjižnici započinje u skućenoj prostoriji Hrvatskog glazbenog zavoda u kojem je, u svojim počecima, Muzička akademija bila podstanar. Nakon 60 godina djelovanja u Gundulićevoj ulici, Knjižnica je preseljena u nešto veći, gradski prostor u Berislavićevoj ulici 16. Smještena u prostoru bivše drvarnice, imala je izdvojeno spremište, malu čitaonicu za najviše četiri korisnika te glavni prostor s nizovima polica i kataložnim ormarićima između kojih su radile knjižničarke.

Dugogodišnje želje i stremjenja za dobivanjem vlastite zgrade Muzičke akademije konačno su se obistinili 2014. godine, a u novom se prostoru smjestila i Knjižnica. Selidba Knjižnice započela je u subotu 29. studenog 2014., a taj je datum kasnije odabran za obilježavanje proslava njezina „rođendana“ Preseljenjem u novu zgradu Muzičke akademije na Trgu Maršala Tita 12 (danas Trgu Republike Hrvatske), Knjižnica dobiva raskošan klimatizirani prostor od 430m² s prekrasnim pogledom na kazalište i najljepši zagrebački trg, suvremeno opremljenim izdvojenim spremištem za građu s kompakтусima i posebnom prostorijom za staru i rijetku građu. Prvi puta u povijesti Akademije, Knjižnica dobiva i namjenski uređenu čitaonicu za 40 korisnika. Uz zbirku referentne literature u otvorenom pristupu, korisnicima na raspolaganju stoji 12 računala s pristupom Internetu,

dvije klavijature za rad sa softverom za obradu notnog teksta, uređaji za reprodukciju zvučnih snimaka (gramofon za šelak-ploče, gramofon za digitalizaciju snimaka s vinilnih ploča te suvremena Hi-fi linija koja uključuje i kasetofon), fotokopirni stroj i skener te stolni skener.

Danas je na policama više od 75.000 primjeraka građe. Najviše je nota – od starih tiskovina iz 16 st.do odabranih suvremenih urtekst, faksimilnih, znanstvenih i instruktivnih izdanja. Fond Knjižnice sadrži i vrijednu zbirku zvučne (CD-i i ploče) i audiovizualne građe (DVD-i), časopisa, pisanih ocjenskih radova studenata te knjiga o glazbi – od suvremene referentne literature, biografija i teorijskih traktata do udžbenika i zbornika sa znanstvenih skupova. U novom su prostoru osnovnom fondu pridružene i dvije odjelne zbirke: vrijedna zbirka klavirske glazbe prof. Svetislava Stančića, koju je nakon njegove smrti naslijedio klavirski odsjek, te zbirka Muzikološkog zavoda Muzičke akademije. Sredstva za nabavu građe namicala su se na različite načine: naplatom članarine, prikupljenim novcem od ulaznica za koncerte, suradnjom sa stranim kulturnim centrima, naplatom radijskih prijenosa izvedbi studenata Akademije, priređivanjem izložbi u prostoru Akademije itd. Najveći dio građe fonda pristigao je donacijama i darovima ljubitelja glazbe, profesionalnih glazbenika i njihovih obitelji – tako su pristigle i zbirke Milke Trnine, Zinke Kunc, Ladislava Šabana, Milka Kelemena, Anđelka Klobučara, Pavla Dešpalja, Frana Potočnjaka i mnogih drugih glazbenika. Uz to, dio građe redovito doniraju i domaći izdavači: Muzički informativni centar, Cantus, Hrvatsko društvo skladatelja, Hrvatska udruga orkestralnih i komornih umjetnika i Croatia Records. Dosad najveća donacija pristigla je ratne 1993. godine iz Leipziga kada se knjižnični fond obogatio za otprilike 7.000 primjeraka – čitav šleper novih

Djelatnice Veronika Novosel i Ana Gotovac u Knjižnici u Hrvatskom glazbenom zavodu

tiskanih notnih izdanja poslan je na dar Knjižnici Muzičke akademije i ostalim glazbenim zbirkama u Hrvatskoj. Poticaj tom činu bilo je gašenje istočno-njemačke podružnice izdavačke tvrtke Edition Peters u Leipzigu i pražnjenje njezinih skladišta, te činjenica da je ondje bila zaposlena Zagrepčanka Jasenka Knezović.

Preseljenjem u novu zgradu, omogućeno je daljnje širenje fonda i promjena politike prihvaćanja privatnih darova u cilju što potpunijeg prikupljanja starije tiskane građe objavljene na području Hrvatske i bivše Jugoslavije, te prikladnog zbrinjavanja autografa i arhivske građe – ostavština hrvatskih glazbenika koje je Knjižnica dobila na dar. Među njima se ističu ostavštine Svetislava Stančića, Thea Tabake, Petra Dumičića i Ivana Pinkave te dvije privatne arhivske zbirke koje su glazbenici tijekom života darovali Knjižnici: ostavštine Antuna Petrušića i Zlatka Stahuljaka. Pojedini osobni fondovi sadrže raznovrsne materijale: koncertne programe i plakate,

INFO

Digitalni repozitorij Muzičke akademije u Zagrebu dostupan je na: <https://drma.muza.unizg.hr/>

Građa Muzičke akademije u Topoteci Sveučilišta u Zagrebu dostupna je na: https://unizg.topoteka.net/#i-pp=100&p=1&searchterm=Muzi%C4%8Dka%20akademija&t=1%2C2%2C3%2C4%2C5%2C6%2C7&sf=chk_docname%2Cchk_mainkeywords%2Cchk_subkeywords&vp=false&sort=publish_date&sortdir=desc.

Građa Muzičke akademije u Vizbi.UNIZG dostupna je na: <https://unizg.eindigo.net/?pc=i&id=29533&tpl=2>.

fotografije, novinske kritike, dopise, domovnice i rodne listove, fakultetske diplome, notne materijale, plakete itd. Prošle je akademske godine osnovana i zbirka osobnih fondova, započeta je sustavna obrada i popisivanje jedinica iz ostavština, a za čuvanje materijala nabavljene su i posebne arhivske kutije.

Osim zbirke osobnih fondova, u Knjižnici se prošle godine osnovala i Dokumentarna zbirka, a obuhvaća građu koja svjedoči o umjetničkoj, nastavnoj i znanstvenoj djelatnosti Muzičke akademije. Zbirka okuplja plakate i programe koncerata, internih priredbi i javnih izlaganja studenata i djelatnika Muzičke akademije, snimke i fotografije javnih nastupa te novinske kritike. U pismohrani Akademije sačuvani su gotovo svi koncertni programi, a trenutačno se provodi njihova obrada i digitalizacija te će biti javno dostupni u Digitalnom repozitoriju Muzičke akademije.

Knjižnica posjeduje i zbirku stare i rijetke građe Rara koja okuplja vrijedne i rijetke autografe hrvatskih skladatelja:

Ivana pl. Zajca, Vatroslava Lisinskog, Dore Pejačević, Ivane Lang, Blagoja Berse, Borisa Papandopula, Božidara Kunca, Krste Odaka, Ivana Brkanovića, Anđelka Klojučara, Frana Lhotke, Milka Kelemena i drugih. U istu je zbirku uvršteno i dvadesetak naslova starih i rijetkih tiskovina, a najstarije izdanje koje Knjižnica posjeduje datira iz 1513. godine – *Opusculum Musices* Simona de Quercua. Među ostalim starim i rijetkim izdanjima koja svakako treba istaknuti su prvo izdanje *Delli Madrigali a cinque voci*, *Libro I-VI* Carla Gesualda iz 1613., potom treće izdanje pjesmarice *Cithara octochorda* iz 1757. te *Fundamentum cantus Gregoriani seu choralis* Mihaela Šiloboda Bolšića iz 1760. godine.

Svojim korisnicima Knjižnica omogućuje pristup raznim bazama podataka i ostalim digitalnim sadržajima, a uz to stvara i vlastite digitalne sadržaje koje objavljuje usvojem repozitoriju. Uz pisane ocjenske radove, u repozitoriju se od prošle godine pohranjuju i snimke diplomskih ispita te dio

građe iz Dokumentarne zbirke. Osim izgradnje vlastitog Knjižnica sudjeluje i u izgradnji drugih repozitorija te se izborom digitaliziranih objekata iz fonda, priključila Topoteci Sveučilišta u Zagrebu i Virtualnim zbirkama Sveučilišta u Zagrebu - Vizbi.UNIZG.

U doba kada je pristup informacijama zahvaljujući sveprisutnom internetu sve lakši bez micanja iz vlastite fotelje, djelatnice Knjižnice Muzičke akademije pažnju svojih korisnika i šire glazbeničke zajednice nastoje skrenuti prema bogatom fondu koji prikupljaju, mogućnostima koje on nudi za umjetnički i znanstveni studij, kao i profesionalnu djelatnost na polju glazbe. Od jedne male zatvorene zbirke, u stoljeće postojanja Knjižnica Muzičke akademije u Zagrebu izrasla je u najveću i najraznolikiju suvremenu visokoškolsku glazbenu knjižnicu u državi. Nadamo se da će se njezin napredak nastaviti i da će još dugo služiti nastavnicima i studentima, kao i vanjskim članovima – profesionalnim glazbenicima, muzikolozima i ljubiteljima glazbe. ■

100 GODINA GLAZBE:
UČENJEM, STVARANJEM, ISTRAŽIVANJEM...

Izložba u povodu 100. rođendana Knjižnice, autorica izložbe: Aleksandra Mežnarić Karafin)

Knjižničarka Veronika Novosel s pristigлом donacijom iz Leipziga

Materijali iz ostavštine Svetislava Stančića